DĚJEPIS 6. ročník

VÝSTUP ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VZDĚLÁVACÍ OKRUH :	ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
žák uvede konkrétní příklady potřebnosti a důležitosti dějepisných poznatků	úvod do dějepisu - význam zkoumání dějin	
rozlišuje základní pojmy	pojmy: dějiny, historie, dějepis	
uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti	hmotné, písemné, obrazové a zvukové prameny	
pojmenuje instituce, kde jsou prameny shromažďovány	archivy, muzea, knihovny, galerie	
orientuje se na časové přímce	historické datování, kalendář, počátek letopočtu tisíciletí, století, desetiletí; časová přímka zkratky: př. n. l., př. Kr., n. l. , po Kr.	OSV - Rozvoj schopností poznávání řešení problémů
používá jako zdroj informací historické mapy	práce s historickou mapou a dějepisným atlasem	
orientuje se v základní periodizaci dějin	periodizace dějin lidské společnosti	
porovná různé názory na stvoření světa	stvoření světa - Bible, mýty, skutečnost Ch. Darwin a jeho vývojová teorie	
VZDĚLÁVACÍ OKRUH:	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
žák osvojí si periodizaci pravěku	periodizace pravěku dle používaného materiálu	
vysvětlí důležitost archeologie pro poznání období pravěku	archelogie, vykopávky, práce archeologa	

VÝSTUP ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
rozpozná a charakterizuje jednotlivá vývojová stádia člověka	nejbližší živočišní předchůdci člověka - Ramapithecus, Australopithecus člověk zručný (homo habilis) člověk vzpřímený (homo erectus) člověk rozumný (homo sapiens) člověk dnešního typu (homo sapiens sapiens)	
vysvětlí vznik ras a jazyků	vznik ras a jazyků, rasismus	MuV - Etnický původ
charakterizuje jednotlivá období pravěku popíše život pravěkých sběračů a lovců charakterizuje různé způsoby obživy a jejich význam vyjmenuje podmínky a důsledky přechodu k zemědělství	přisvojovací a výrobní hospodářství sběr, lov, zemědělství, dobytkářství přirozená a společenská dělba práce	rovnocennost všech ras odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost důvody vzniku rasové nesnášenlivosti MuV - Multikulturalita rovnocennost jazyků
popíše duchovní kulturu lidské společnosti		
popíše vznik řemesel a vyjmenuje první řemesla objasní význam objevu zpracování kovů	vznik řemesel a obchodu	
popíše vznik a rozvoj obchodu popíše pravěké osídlení Evropy a České republiky uvede příklady známých archeologických nalezišť z období pravěku na našem území	pravěké osídlení Evropy a našeho území	
VZDĚLÁVACÍ OKRUH: NEJST	ARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
žák pozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních starověkých států	úvod do starověku - přírodní podmínky v místech vzniku prvních států	
vyjmenuje nejznámější staroorientální státy a najde je na mapě	Mezopotámie Starobabylónská, Asyrská a Novobabylónská říše	

VÝSTUP ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
vysvětlí a na konkrétních příkladech uvede přínos staroorientálních států pro rozvoj světové kultury	Persie, Foinikie, Chetitská říše Starověký Egypt Starověká Indie, Starověká Čína Starověká Palestina sedm divů světa	<u>MuV - Lidské vztahy</u> vzájemné obohacování různých kultur
charakterizuje známá světová náboženství	hinduismus buddhismus judaismus	
vysvětlí úlohu bájí a pověstí v životě Řeků	nejstarší období řeckých dějin - báje a pověsti řecká mytologie, řečtí bohové Homér - Ilias a Odyssea	
charakterizuje stručně nejstarší období řeckých dějin vysvětlí význam styku Řeků s okolním světem	krétská a mykénská kultura temné období řeckých dějin - doba homérská	
porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a v Athénách	městské státy Athény a Sparta	
vysvětlí podstatu athénské demokracie		<u>VDO - Principy demokracie jako formy</u> vlády a způsobu rozhodování
vysvětlí příčinu a popíše průběh a důsledky řecko-perských válek	řecko-perské války Athény za Perikla	vznik a principy demokracie
vysvětlí příčinu a popíše průběh a důsledky peloponéské války	peloponéská válka	
uvede příčiny vzestupu Makedonie charakterizuje dobu vlády Alexandra Velikého	Makedonie říše Alexandra Velikého a období Helénismu	

VÝSTUP ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
žák popíše přínos řecké kultury pro rozvoj evropské civilizace	každodenní život Řeků	<u>MuV - Lidské vztahy</u> vzájemné obohacování různých kultur
uvede významné osobnosti řecké kultury a jejich díla popíše vznik olympijských her a srovná antické	řecká vzdělanost a umění	vzajenine obonacovani ruznych kultur
a současné olympijské hry	olympijské hry	
popíše nejstarší období římských dějin	pověsti o založení Říma, Romulus a Rémus vědecké poznatky o založení Říma Etruskové	
charakterizuje významné události z doby královské a z doby rané římské republiky vysvětlí příčinu a popíše průběh a důsledky punských válek	doba královská raná římská republika punské války - Řím a Kartágo	
popíše složení společnosti v období římské republiky uvede příčiny krize republiky	pozdní římská republika	
objasní postavení otroků v římské společnosti vysvětlí příčinu a vývoj povstání otroků	otroci v římské říši, gladiátoři Spartakovo povstání	
charakterizuje Řím v období císařství vysvětlí příčiny rozšiřování říše a používá pojem provincie popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše	vznik císařství vrcholné období římské říše pozdní římské císařství	
vysvětlí podstatu a význam křesťanství, popíše jeho zrod a souvislost s judaismem	počátky křesťanství	
objasní příčiny postupného zániku římské říše	rozdělení římské říše zánik západořímské říše	VMEGS - Jsme Evropané klíčové mezníky evropské historie kořeny a zdroje evropské civilizace

VÝSTUP ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
žák uvede významné osobnosti římské kultury a jejich díla popíše způsob života ve starověkém Římě	římská kultura, věda, umění každodenní život Římanů	
porovná formy vlády v jednotlivých státech porovná rozvrstvení společnosti v jednotlivých státech	tyranida, oligarchie, demokracie	
VZDĚLÁVACÍ OKRUH:	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA I	
žák používá periodizaci středověkých dějin	úvod do středověku - periodizace středověkých dějin	
popíše s pomocí mapy osídlení Evropy po rozpadu Západořímské říše uvede příčiny a důsledky stěhování národů popíše způsob života "barbarských" kmenů	vytváření středověké Evropy - stěhování národů Germáni a Slované	VMEGS - Jsme Evropané klíčové mezníky evropské historie kořeny a zdroje evropské civilizace
popíše důsledky šíření křesťanství popíše vznik a vývoj Byzantské říše v raném středověku srovná byzantskou a západoevropskou kulturu v daném období	christianizace Byzantská říše	
popíše a srovná život Arabů s životem ve středověké západní Evropě popíše obohacení Evropy arabskými kulturními podněty	Arabové a jejich výboje	MuV - Lidské vztahy vzájemné obohacování různých kultur
vysvětlí vznik nového náboženství	islám	
zhodnotí důležitost křesťanství a jeho zásadní vliv na život lidí ve středověké Evropě objasní postavení a úlohu církve ve společnosti	křesťanství v raném středověku, vznik, hlavní znaky, důležité pojmy kláštery a církevní řády	

VÝSTUP ŠVP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
žák charakterizuje současný stav křesťanské církve	východní a západní křesťanství křesťanská církev v současnosti, papež, Vatikán	
uvede příklady románské a gotické kultury	románská kultura gotická kultura	
popíše způsob života ve Franské říši vysvětlí podstatu feudálního státu používá pojmy: léno, feudum, leník, feudál, vazal	Franská říše feudalismus	
charakterizuje první státní útvary na našem území uvede významné panovníky a události z tohoto období objasní význam cyrilometodějské mise	Sámova říše Velkomoravská říše	